

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 21

van **BRECHT WARNEZ**

datum: 18 oktober 2024

aan **ANNICK DE RIDDER**

VLAAMS MINISTER VAN MOBILITEIT, OPENBARE WERKEN, HAVENS EN SPORT

Zwembadenbeleid - Evolutie

Ieder schooljaar krijgen kinderen zwemlessen als onderdeel van het vak lichamelijke opvoeding. Voor het aanbieden van die cruciale lessen voor de kinderonwikkeling is de aanwezigheid van een nabijgelegen zwembad een noodzakelijke voorwaarde. Helaas is de beschikbaarheid van zwembaden in de buurt van scholen een groeiend probleem voor veel onderwijsinstellingen.

Hoewel de cijfers met betrekking tot het aantal zwembaden in Vlaanderen de laatste jaren stabiel blijven, blijft het een structureel probleem in deze regio. In de periode tussen 2018 en 2020 werden tien zwembaden gesloten en twaalf nieuwe geopend, wat resulteert in twee zwembaden netto extra. Toch worden we nog altijd geconfronteerd met een tekort aan zwemfaciliteiten.

In zijn beleidsnota Sport 2019-2024 heeft toenmalig bevoegd minister Weyts aangegeven dat hij van plan is te blijven investeren in sportinfrastructuur, waaronder zwembaden. De minister biedt financiële ondersteuning voor het bouwen of renoveren van zwembaden.

Een behoeftestudie uit 2016, uitgevoerd door WES-KU Leuven-Mulier, toont aan dat er behoefte is aan een regionaal beleid met betrekking tot zwembaden, met aandacht voor aspecten zoals geografische planning, facilitering, ontwikkelingsvisie, kostendeling, gemeenschappelijk gebruik en intergemeentelijke samenwerking.

Een structureel tekort aan zwemwater kan een breed scala aan gevolgen hebben, zowel voor individuen als voor de gemeenschap als geheel. Zwembaden bieden een veilige en gecontroleerde omgeving voor mensen om te leren zwemmen en waterveiligheid te oefenen. Daarnaast is zwemmen ook een uitstekende vorm van lichaamsbeweging en kan het bijdragen aan een goede fysieke en mentale gezondheid. Ten slotte zijn zwembaden ook van essentieel belang bij het openstellen van voldoende recreatiemogelijkheden en bieden ze ondersteuning voor sportverenigingen. Het is dus van groot belang het zwembadentekort in Vlaanderen op regelmatige basis op te volgen en bij te sturen waar nodig, om zo structurele problemen te voorkomen.

Deze schriftelijke vraag is een vervolgvraag op mijn schriftelijke vraag nr. 458 van 29 maart 2022 aan minister Weyts en bespreekt ook enkele zaken vermeld in mijn vraag nr. 594 van 1 juni 2023, eveneens aan minister Weyts.

Gelieve alle gegevens beschikbaar te stellen in Excel.

1. Wat is de evolutie van de publiek toegankelijke zwembaden in Vlaanderen in 2022 en 2023 (situatie tot en met september 2024)? Graag een geüpdatet overzicht van de

aantallen met opdeling per jaar, provincie, soort zwembad (overdekt zwembad of openluchtwembad) en type zwembad (publiek, privaat of zwembad in school).

2. Hoeveel zwembaden sloten de deuren definitief in 2022, 2023 en 2024? Graag een lijst met de naam van het zwembad, met opdeling per jaar, provincie en gemeente, soort zwembad (overdekt zwembad of openluchtwembad) en type zwembad (publiek, privaat of zwembad in school). Graag met de vermelding van de oorzaak van de sluiting, indien bekend.
3. Hoeveel zwembaden sloten de deuren voorlopig in 2022, 2023 en 2024? Graag een lijst met de naam van het zwembad, met opdeling per jaar, provincie en gemeente, soort zwembad (overdekt zwembad of openluchtwembad) en type zwembad (publiek, privaat of zwembad in school).
4. Welke scholen geven aan geen toegang te hebben tot een zwembad?
 - a) Graag een opdeling per provincie, gemeente en met vermelding van de naam en het aantal leerlingen van de school. Graag een onderscheid tussen lagere en secundaire scholen.
 - b) Minister Weyts gaf in zijn antwoord op vraag nr. 458 aan dat de meest recente indicatorenbevraging dateert uit 2019 en gaf bijkomende cijfers.

Werden er sindsdien nieuwe bevragingen uitgevoerd waarop het Departement Onderwijs en Vorming zich baseert? Zo ja, graag een overzicht met de cijfers en bijkomende evaluatie van de minister.
5. Ziet de minister regio's in Vlaanderen waar geen zwembad is of het aanbod te beperkt is voor de bevolking? Graag een geüpdatet overzicht per provincie en regio.
6. In zijn antwoord op vraag nr. 458 gaf minister Weyts een overzicht van de projecten met renovatie of nieuwbouw. Kan de minister een update geven?
 - a) Zijn er projecten bijgekomen? Zo ja, graag per provincie een overzicht met vermelding van naam, subsidiebedrag en gemeente.
 - b) In welke van die zwembaden worden lessen Lichamelijke Opvoeding gegeven?
7.
 - a) Hoe kijkt de minister naar de noodzaak aan een bovenlokaal beleid inzake zwembaden met aandacht voor geografische planning, facilitering, ontwikkelingsvisie, kostendeling, gemeenschappelijk gebruik, intergemeentelijke samenwerking etcetera?
 - b) Plant de minister initiatieven daarrond?
8. Er werd eerder een oproep gelanceerd vanuit AGION en Sport Vlaanderen om sport- en bewegingsinfrastructuur naschools op te stellen met behulp van subsidies.
 - a) Kan de minister ook concrete cijfers geven voor die oproep voor 2021, 2022, 2023 en indien mogelijk voor 2024? Graag een overzicht met het aantal scholen dat subsidies aanvraag en het totale bedrag aan subsidies, per jaar, voor de afgelopen drie jaar.

- b) Hoe evalueert de minister die oproep of plant ze een evaluatie daarvan?
9. In juli 2023 kondigde minister Weyts aan dat er 10,5 miljoen euro zou worden vrijgemaakt voor nieuwe zwembadinfrastructuur en in het energieverbruik van bestaande maatregelen.
- a) Welke concrete initiatieven liet de minister daardoor gebeuren? Graag een overzicht per provincie en gemeente, met korte beschrijving per project, timing en budget. Graag een overzicht voor zowel nieuwe infrastructuur als energiebesparende maatregelen in bestaande zwembaden, per provincie en indien mogelijk per project.
- b) Hoe evalueert de minister dat project?
10. In het nieuwe regeerakkoord werd de ambitie geuit om het aantal zwembaden opnieuw te doen groeien.
- a) Hoe begroot de minister het bedrag dat ze vrijmaakt voor die ambitie? Hoe zal dat verdeeld worden?
- b) Wat is het plan van aanpak en de timing voor die ambitie?
- c) Volstaat het uitgetrokken investeringsbedrag en ambitieniveau om het aantal zwembaden voldoende hoog te houden in heel Vlaanderen?
- d) Op welke manier wordt dat gemonitord?

ANNICK DE RIDDER

VLAAMS MINISTER VAN MOBILITEIT, OPENBARE WERKEN, HAVENS EN SPORT

ANTWOORD

op vraag nr. 21 van 18 oktober 2024
van **BRECHT WARNEZ**

1. In bijlage volgt in Excel een overzicht met de evolutie van het aantal zwembaden met opdeling per provincie, soort zwembad (overdekt zwembad of openluchtzwembad) en type zwembad (publiek, privaat/pps of zwembad in school). De cijfers met betrekking tot en met 2022 zijn gebaseerd op de oude structuur van de databank Sportinfrastructuur Vlaanderen (SPAKKI). Hierdoor kunnen verschillen ten opzichte van de cijfers uit 2023 en 2024 optreden.
2. Zie Excel in bijlage – tabblad 'Vraag 2'. Sport Vlaanderen heeft geen informatie over de oorzaken van sluiting.
3. Zie Excel in bijlage – tabblad 'Vraag 3'.
4. Sport Vlaanderen heeft hier geen informatie over. Het Departement Onderwijs en Vorming baseert zich op de indicatorenbevraging van het Vlaams Instituut Gezond Leven. De meest recente indicatorenbevraging uit 2022 gaf aan dat 9% van de basisscholen en 23% van de secundaire scholen niet over een zwembad konden beschikken (ook niet bij derden). Deze cijfers zijn online beschikbaar via deze bronnen:
 - a. https://www.gezondleven.be/files/preventiepeiling/Basisonderwijs/Preventiepeiling-2022_basisonderwijs_rapport-thematisch-deel.pdf
 - b. https://www.gezondleven.be/files/preventiepeiling/Secundair-onderwijs/Preventiepeiling-2022_secundair-onderwijs_rapport-thematisch-deel.pdf
5. Ik verwijs hierbij naar het antwoord op [vraag 4 van parlementaire vraag 458](#). Op het [Kennisplatform van Sport Vlaanderen](#) staat een overzicht van de verschillende soorten sportinfrastructuren in Vlaanderen en je kan selecteren op type infrastructuur (zwembaden) en filteren per provincie en gemeente.
6. In bijlage vindt u een overzicht van alle zwembadprojecten (nieuwbouw of renovatie) die sinds 2015 gesubsidieerd werden met Vlaamse subsidies. Nieuwe projecten, toegevoegd na het antwoord op vraag 458 zijn blauw gemarkeerd in bijgevoegde lijst. Sport Vlaanderen heeft geen info in welke zwembaden lessen Lichamelijke Opvoeding doorgaan.
7. De nieuwe Vlaamse Regering heeft een duidelijke ambitie om het aantal zwembaden en de beschikbare oppervlakte aan zwembadwater te verhogen. Het Vlaams Regeerakkoord 2024-2029 bevat hieromtrent dan ook een duidelijke doelstelling: "We gaan resoluut voor meer en nieuwe zwembaden. Elk kind moet kunnen zwemmen."

Om deze doelstelling te realiseren zal ik de bestaande maatregelen voor ondersteuning van zwembaden onverminderd verderzetten en lanceer ik een nieuw permanent subsidiekader voor ondersteuning van de bouw en exploitatie van nieuwe publieke zwembaden. Het bovenlokaal sportinfrastructuurbeleid is gestoeld op het Globaal Sportinfrastructuurplan Vlaanderen en verankerd in het decreet houdende de ondersteuning van bovenlokale sportinfrastructuur en topsportinfrastructuur.

Daarnaast werd in 2024 een oproep gelanceerd waar zwembaden financieel konden ondersteund worden met subsidies voor energiebesparende maatregelen. De huidige

oproep is afgelopen sinds 4 oktober en begin 2025 zal De Vlaamse Regering een beslissing nemen over de geselecteerde projecten.

8. a) Zie Excel in bijlage.
b) Zoals u ook in het Regeerakkoord en de beleidsnota kan lezen, zetten we verder in op het openstellen van schoolsportinfrastructuur. We zullen daartoe, samen met de minister van Onderwijs onder andere de oproepen openstellen schoolsportinfrastructuur evalueren.
9. a) Zie Excel in bijlage – tabblad 'Vraag 9'. De uitvoering van deze projecten is nu lopende.
b) Deze subsidieoproep werd als zeer succesvol geëvalueerd en de Vlaamse Regering besloot dan ook op 3 mei 2024 om nogmaals een gelijkaardige oproep te lanceren met een budget van 6 miljoen euro.
10. a) Voor de uitgaven op basis van dit decreet wordt een recurrent budget voorzien van 6.000.000 euro.
b) Het ontwerp van decreet werd op de Vlaamse Regering van 8 november 2024 definitief goedgekeurd en aan het Vlaams Parlement bezorgd voor verdere behandeling. Vervolgens zullen de nadere bepalingen vastgelegd worden in een uitvoeringsbesluit.
c) Met het vooropgestelde budget mikken we om 40 nieuwe zwembaden van minimaal 25 x 10 meter te kunnen ondersteunen. Deze zwembaden ontvangen een jaarlijkse subsidie gedurende een periode van maximum 30 jaar, waardoor we niet enkel de bouw van nieuwe zwembaden stimuleren, maar ook de blijvende beschikbaarheid verzekeren. Op deze manier brengen we het totaal aantal zwembaden in Vlaanderen terug naar de situatie in 2010. Bovendien is het belangrijk te benadrukken dat dit nieuwe decreet een aanvullende maatregel is die focust op nieuwe zwembaden, naast de bestaande ondersteuning via het decreet voor bovenlokale of topsportinfrastructuur en de subsidies voor energiebesparende maatregelen in zwembaden waar ook bestaande zwembaden beroep op konden doen.
d) Het aantal zwembaden in Vlaanderen wordt permanent gemonitord in de Spakki-databank van Sport Vlaanderen.

BIJLAGE

Overzicht